

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 4P/48/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2625204988
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Dziaková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2025:2625204988.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Dominikou Dziakovou, PhD., vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov - matky: A. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. E. F., a otca: D. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. E. F. XXX, toho času G. H. I. J. K. E. L., I. M. N. XX, XXX XX L., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.5.2025 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa, pričom svoj návrh odôvodnil tým, že sa momentálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody Želiezovce, a teda nie je schopný platiť výživné určené súdom vo výške 100 eur mesačne. Na výzvu súdu navrhovateľ doplnil podanie o informáciu, že vo výkone trestu odňatia slobody je bez príjmu, nemá finančné prostriedky, nie je schopný platiť výživné. Požiadal o platenie výživného vo výške 25 eur mesačne. K podaniu pripojil potvrdenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce o tom, že vykonáva trest odňatia slobody s predpokladaným ukončením 11.3.2029. Na ďalšiu výzvu súdu doručil navrhovateľ svoj písomný súhlas s tým, aby sa pojednávalo a rozhodovalo v jeho neprítomnosti. Zároveň uviedol, že pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody býval v nájomnom byte v D. E. F., so svojou (teraz už bývalou) priateľkou, pracoval ako zvärač v spoločnosti Šafi s.r.o. v Malackách, predtým ako lisér vo firme Fritz, mesačný príjem mal asi 800 až 1200 eur, výdavky na byt mal pritom cca 500 eur. Motorové vozidlo nevlasťní. Disponuje malým majetkom, ktorý nadobudol dedením po matke, avšak aj na ten je uvalená plomba z dôvodu exekúcií. Vo výkone trestu odňatia slobody je zaradený ako murár, avšak čistý mesačný príjem uviesť nevedel, nakoľko túto prácu vykonáva iba mesiac.

2. K návrhu otca maloletého sa písomným podaním, osobne podaným na tunajší súd dňa 6.8.2025, vyjadrila matka maloletého, ktorá uviedla, že nesúhlasí s týmto návrhom, pričom uviedla mesačné výdavky na maloletého nasledovne: poistka: 33,50 eur, lieky na alergiu: 40 eur, strava a hygienické potreby: 80 eur, ošatenie: 60 eur, škola: 50 eur. Súdu tiež doložila svoje výplatné pásky za posledných 12 mesiacov.

3. Súd v súlade s ust. § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vec prejednal v neprítomnosti

otca maloletého dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa bol riadne predvolaný na termín pojednávania, pričom sa na pojednávanie nedostavil, nakoľko sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, pričom písomne súhlasil s konaním pojednávania a rozhodnutím súdu bez jeho prítomnosti.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého a kolíznej opatrovníčky maloletého, čítaním sa oboznámil s podstatným obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/20/2020 a 3P/49/2017, listinnými dôkazmi, a to potvrdeniami a správami ohľadne účastníkov konania (správa ÚPSVaR Senica, správa z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, správa zo Sociálnej poisťovne Senica), súd si tiež zabezpečil rozhodnutia súdov, ktorými bolo rozhodnuté o trestnej veci voči otcovi maloletého, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Maloletý A. pochádza zo vzťahu A. C. a D. B.. Rozsudkom Okresného súdu sp. zn. 3P/49/2017-29 zo dňa 19.10.2017 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné vo výške 120 eur. Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 5P/20/2020-45 zo dňa 30.6.2020 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bolo otcovi znížené výživné na 100 eur mesačne.

6. Zo správy, ktorú si súd vyžiadal od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, Oddelenia sprostredkovania práce, vyplynulo, že navrhovateľ ani matka maloletého neboli v posledných 12 mesiacoch vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

7. Zo správy, ktorú si súd vyžiadal od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce vyplýva, že čistý príjem navrhovateľa bol v mesiacoch: apríl 2025 vo výške 50,23 eur, máj 2025 vo výške 84,84 eur, jún 2025 vo výške 35,08 eur a v mesiaci júl 2025 vo výške 231,34 eur.

8. Zo správy, ktorú si súd vyžiadal zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že navrhovateľ za posledných 12 mesiacov nepoberal dávky v nezamestnanosti, nenachádzal sa v evidencii poberateľov dôchodku, evidenciu mal u zamestnávateľa Ústav na výkon trestu odňatia slobody od 22.4.2025 do 6.6.2025 a u toho istého zamestnávateľa od 30.6.2025 s tým, že v čase spísania správy evidencia trvala. Matka maloletého za posledných 12 mesiacov nepoberala dávky v nezamestnanosti, nenachádzala sa v evidencii poberateľov dôchodku, evidenciu mala u zamestnávateľa COOP Jednota Senica spol., s.r.o., a to od 1.4.2025 s tým, že v čase spísania správy evidencia trvala.

9. Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil aj rozsudky, ktorými bol navrhovateľ odsúdený pre trestnú činnosť na trest odňatia slobody. Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 22T/63/2024-1047 zo dňa 10.12.2024 spolu s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/16/2025 zo dňa 18.3.2025 bol navrhovateľ uznaný vinným za zločin lúpeže, prečin obmedzovania osobnej slobody spolupáchateľstvom, prečin nebezpečného vyhrážania spolupáchateľstvom, prečin neoprávneného používania platobného prostriedku spolupáchateľstvom, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, prečin krádeže spolupáchateľstvom a uložený mu bol trest odňatia slobody vo výmere päť rokov.

10. Z výplatných pásov predložených matkou vyplýva, že matka maloletého pracovala v spoločnosti Slovenská pošta, a.s. s priemerným mesačným príjmom 925,34 eur a od apríla 2025 pracuje v spoločnosti COOP jednota, spotrebné družstvo s priemerným mesačným príjmom 1056,06 eur.

11. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že s návrhom otca na zníženie výživného na maloleté dieťa nesúhlasí. Na otázku súdu, aby sa vyjadrila k tomu, ako otec maloletého pristupoval k plneniu si svojej vyživovacej povinnosti na maloletého, pokiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, uviedla, že výživné neplatil, teraz platí prostredníctvom exekútora, náhradné výživné nepoberá. Žije so synom a priateľom, jej náklady na domácnosť sú 87 eur mesačne na bežné výdavky, 380 eur štvrťročne na drevo, ostatné výdavky sú bežné, výdavky na maloletého uviedla mesačne: životná poisťka - 33,50 eur, lieky na alergiu - 40 eur, strava a hygienické potreby - 80 eur, ošatenie - 60 eur, škola - 50 eur, vreckové - 10 eur. Uviedla, že okrem alergológie nenavštevujú žiadne odborné ambulancie. Pracovala na Slovenskej pošte a.s., ale od apríla 2025 pracuje v COOP Jednota, Senica, ako predavačka. Jej priemerný príjem je 800 – 1000 mesačne. Poberá prídavok na dieťa vo výške 60 eur. Výdavky na

maloletého sa od poslednej úpravy výživného zvýšili, vtedy bol škôlkar, dnes je štvrták na základnej škole. Matka nevlastní nehnuteľnosť ani auto, používa priateľovo auto.

12. Ustanovená zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, nakoľko nie je v záujme maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného nebol podaný dôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom, resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane maloletých detí alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca maloletého. Súd mal za preukázané, že hoci od zvýšenia výživného na maloletého A. došlo na strane otca k zmene pomerov, ktorá zmena spočíva v zhoršení finančnej situácie, keďže vykonáva trest odňatia slobody, v tejto súvislosti treba uviesť, že túto svoju nepriaznivú finančnú situáciu si spôsobil vlastným zavinením tým, že sa dopustil trestnej činnosti, a to zločinu lúpeže, prečinu obmedzovania osobnej slobody spolupáchatelstvom, prečinu nebezpečného vyhrážania spolupáchatelstvom, prečinu neoprávneného používania platobného prostriedku spolupáchatelstvom, prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, prečinu krádeže spolupáchatelstvom, za čo bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 22T/63/2024-1047 zo dňa 10.12.2024 spolu s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/16/2025 zo dňa 18.3.2025, a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní päť rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Skutočnosť, že otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu spáchania úmyselných trestných činov, čím týmto úmyselným protiprávnym konaním, t.j. zo subjektívnych dôvodov na strane otca, došlo tiež k strate jeho potenciálnych príjmov, súd posúdil v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

15. Súd neakceptoval odôvodnenie návrhu otca maloletého na zníženie výživného, a to, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde má nízky príjem a z tohto dôvodu si nemôže riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní vzdá sa výhodnejšieho

zamestnania, resp. majetkového prospechu), napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za trestný čin. Ak by súd prihliadol na aktuálny stav otca maloletého, musel by konštatovať, že ak výživou povinný subjekt nepracuje, reálne nemá možnosti, resp. príjem na to, aby si plnil vyživovaciu povinnosť, preto nemusí platiť výživné nad rámec nevyhnutnej miery, tak ako v tomto prípade žiadal otec maloletého. Takýto postup by bol však v príkrom rozpore so záujmami maloletého A., bol by neakceptovateľný. Práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci, resp. keby sa spáchaním trestného činu nevyvlúčil z účasti na trhu práce. Z pomerov na strane matky maloletého a samotného maloletého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola stanovená rozsudkom je naďalej nutné, nakoľko maloletý je samozrejme starší, je školopovinný a všeobecne s pribúdajúcim vekom maloletých detí súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen ich základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, ale aj ostatných potrieb adekvátnych k veku detí. Vyživovaciu povinnosť maloletých detí je nutné zabezpečiť a plniť zo strany oboch rodičov.

16. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, v ktorom súd konštatoval, že skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

17. Súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoP/9/2020 zo dňa 26. 02. 2020, v ktorom súd, v súvislosti s nástupom osoby výživou povinnej do výkonu trestu odňatia slobody a vplyvu na jej povinnosť platiť výživné, uviedol, že ak sa rodič úmyselným konaním pripravil o objektívnu možnosť platiť výživné, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu dieťaťa. Preto jeho vyživovacia povinnosť bude trvať aj keď je vo výkone trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti potom možno uzavrieť, že ak sa rodič svojím úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený na trest väzenia, zbavil objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu (§ 62 a 75 Zákona o rodine), nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 32 ods. 4 Listiny má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, ako to správne uzavrel aj súd prvej inštancie (tu pozri aj nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07).

18. Na dôvažok súd zistil dopytom na súčasného zamestnávateľa otca maloletého dieťaťa, teda Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, že otec maloletého vo výkone trestu pracuje a z prehľadu jeho príjmov je zrejmé, že je schopný si zabezpečiť aj príjem, z ktorého by mal byť schopný výživné uhradiť (v júli 2025 to bolo 231,34 eur), nakoľko výživné má prednosť pred všetkými ďalšími výdavkami rodičov.

19. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil na strane otca maloletého také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, nezistil takú zmenu pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine, ktorá by odôvodňovala možnosť vyhovieť podanému návrhu, návrh otca maloletého ako nedôvodný zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení. Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z.z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z.).